

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 81 (7086)

• Ceturtdiena, 2000. gada 20. jūlijs

• Cena Ls 0,22

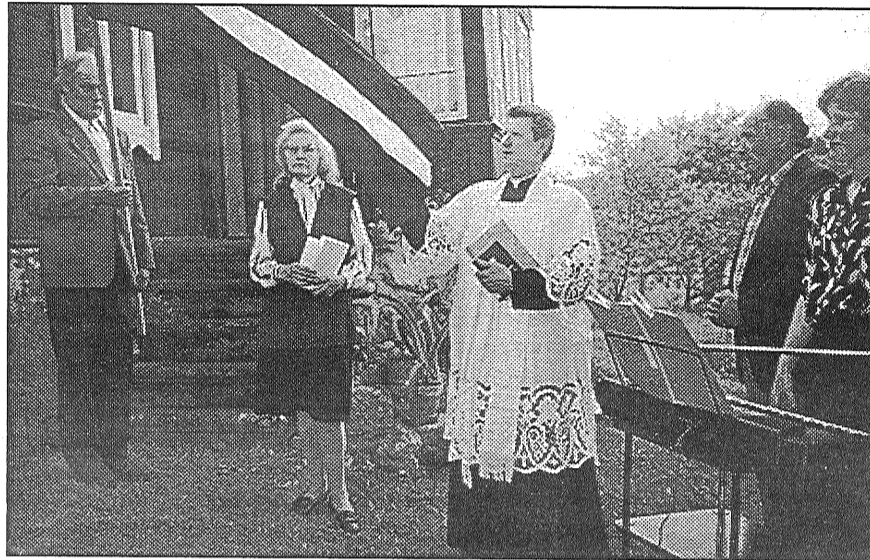
Mājai savs, iesvētīts karogs

Livija Rancāne

Katra tāda reize, kad mūsu lasītāji griežas redakcijā, lai pastāstītu par patīkamiem notikumiem, rada divējādas jūtas. Mēs priecājamies, ka mūsu lasītāji uzskata par vajadzīgu dalīties ar mums un ar mūsu starpniecību — arī ar pārējiem rajona iedzīvotājiem labās vēstīs. Gan arī par to, ka dzīvē ir daudz labu pārmaiņu, ka tā nestāv uz vietas, ka cilvēki aizvien vairāk rūpējas par savas vides sakopšanu, par garīgumu savās mājās, ģimenē, apkārtnē. Soreiz ar gaišām emocijām redakcijā apmeklēja kāda Aglonas pagasta iedzīvotāja. Viņa bija piedalījies Leitānu sādžas Juglaiņu mājas karoga iesvētīšanā.

Leitānu sādža jau pirmās brīvvalsts laikā bija vieta, kuras iedzīvotāji cienīja strādīgumu, izglītību, dzīvoja draudzīgi, cienot un ievērojot katoliskās tradīcijas. Sociālisma pirmajos gados, kad Aglonas baznīcai bija uzliktas milzīgas nodevas un pastāvēja draudis, ka to nesamaksāšanas gadījumā baznīca tiks slēgta, Greižu, Daukštu, Tulišu, Madelānu ģimenes ziedoja naudu baznīcai.

Juglaiņu māju saimniece ir Valentīna Greiža, kā arī Greižu ģimene — Antons un otra, jaunāka gadagājuma Valentīna. Tieši viņi Juglaiņus pārvērtuši par vietu,

● Aglonas pagasta Juglaiņu mājas karoga iesvētīšana. Karogu iesvēta Aglonas dekanāta dekāns Jānis Stepiņš, pie karoga mājas saimnieki Valentīna un Antons Greižas.

kur bieži ierodas tūristi, kas devušies braucienā pa Latgali, kā arī ārzemju viesi. Šovasar Greižu ģimene nolēma iegādāties un iesvētīt savu mājas karogu. Uz svinīgo brīdi tika ielūgti kaimiņi, draugi, bijušie darba biedri, bet karogu iesvētīja Aglonas dekanāta dekāns Jānis Stepiņš. Dekānu

klātesošie sagaidīja ar dziesmām. Iesvētīto karogu mājas saimnieki piestiprināja pie sienas, pēc tam visi kopā nodziedāja Latvijas himnu. Pēc svinīgā brīža ciemiņi cienājās ar Valentīnas Greižas ceptajām maizītēm, ar zaļu tēju, skanēja latgaliešu dziesmas.

Atkritumu apsaimniekošanas projekts īstenojas

Lidija Kirillova

Daugavpilī notika Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projekta vadības grupas pirmā sēde. Gandrīz divi desmiti speciālistu, kuru vidū ir ne tikai Daugavpils, Preiļu un Krāslavas rajonu deleģētie pārstāvji, bet arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Valsts kases, ietekmes uz vidi novērtējuma biroja pārstāvji, izskatīja vairākus jautājumus, kas saistīti ar projekta īstenošanu. Preiļu rajona padomes intereses grupā pārstāv Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis, Preiļu pilsētu — domes izpilddirektors Vilhelms Veleckis, Livānu novadu — novada domes izpilddirektors Aleksandrs Karpenko.

Somijas konsultantfirma «Soil and Wa-

ter Ltd.» bija izanalizējusi informāciju par atkritumu poligonu vietu izpēti, lai sagatavotu pieteikumu ISPA fondu finansējuma saņemšanai. Pieteikumam jābūt gatavam četrarpus mēnešu laikā, bet pirmie uzmetumi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā jāiesniedz līdz 16. oktobrim, «Novadniekam» pastāstīja A.Pizelis. Līdz ar to vietējām pašvaldībām jāapzina atkritumu saimniecība visos pagastos, tam dots laiks no 19. līdz 28. jūlijam.

Somijas speciālisti kopā ar Latvijas firmu «Ģeokonsultants» sagatavos ziņojumu par turpmākajiem darbiem. Pašlaik notiek diskusija par to, cik potenciālos atkritumu poligonus izvēlēties, lai tos izpētītu un izvēlētos vienu ērtāko un izdevīgāko vietu. Preiļu rajons izpētei piedāvājis četras atkritumu pārkraušanas vietas. Poligona rajona teritorijā nebūs,

jo pie mums tiek saražots pārāk nēcīgs atkritumu daudzums. Lielākais atkritumu ražotājs ir Daugavpils, kas no 175 tūkstošiem plānotā kopēja apjoma saražo 140 tūkstošus kubikmetru atkritumu.

Paredzēts, ka Preiļu rajona teritorijā notiks sešu atkritumu izgāztuvju rekvizīcija: pa vienai Aizkalnes, Sutru un Aglonas pagastos, bet Saunas pagastā — trīs. Darbi sāksies jau šogad un tiks pabeigti nākamgad. Šim nolūkam visā reģionā paredzēti 200 tūkstoši latu, jo pašam rekvizīcijai notiks 18 vietās (šīs izgāztuves aizņem 25,6 hektārus).

Sēdē tika apstiprināts arī vadības grupas nolikums. Par grupas priekšsēdētāju ievēlēts Daugavpils Reģionālās vides pārvaldes direktors Pāvels Kacars, viņa vietniece būs Signe Zaka no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas.

„Tauta, ko no-
māc liela māņli-
cība, kļūst par
šarlatānu ieguvu-
mu.»

Pjērs Klods Buast

Īsziņas

■ Aglonas pagasta Bērzgales baznīcā notika ērģeļu izpēte. To veica darba grupa Mūzikas akadēmijas profesora Tāļivalža Dekšņa vadībā.

■ Uz šī gada Lauku sporta spēlēm, kas notiks Liepājas rajona Aizputē, gatavojas doties Preiļu rajona komanda. Tās sastāvā ir 15 vieglatlēti. Lauku sporta spēles notiks 21., 22. un 23. jūlijā.

■ Turpinās Preiļu 1. pamatskolas labiekārtošanas darbi. Šovasar notiek jaunās sporta zāles siltināšana un tai piegulošās teritorijas sakārtošana. Sporta zāles sienas no ārpusē ir noklātas ar siltumizolācijas materiālu un tam virsū piestiprināta ranila kārta. Pie zāles gar Skolas ielu tiek ierīkota asfaltēta automašīnu stāvvietā. Zāles ziemeļu pusē esošā teritorija tiks pārvērsta par sporta laukumiem. Latvijas Futbola federācija skolai dāvina lietotu mākslīgo segumu. Paredzēts iekārtot tenisa kortu, trīs skrejceļus, divus basketbola, volejbola laukumus, vingrošanas kompleksu. Teritorija būs iežogota. Telpā vairs vecās kurinātavas pašlaik notiek pārbūves darbi. Šeit būs jauna klase. Skolā tiek uzstādīts automatiskais siltummezgls, kas regulēs siltuma režīmu skolā un sporta zālē.

Preiļu 1. pamatskolas labiekārtošanai šogad paredzēti 75 tūkstoši latu no valsts investīcijām un 35 tūkstoši latu no Preiļu domes budžeta. Kopumā triju gadu laikā trijās kārtās Preiļu 1. pamatskolas labiekārtošanai būs izlietoti 330 tūkstoši latu no valsts investīcijām un pašvaldības budžeta. Nauda piešķirta, atbalstot skolas direktora Alda Adamoviča projektu.

Pašlaik top projekts skolas pagrabtelpu pārbūvei. Nepieciešama automatiska drenāžas sistēma, ventilācija, remonts. Pēc tam šeit izvietos garderobes, kas pagrabā esošā slapjuma dēļ bija izvietotas citās telpās.

■ Samazinās skolas bērnu skaitu. Pagājušajā gadā Preiļu 1. pamatskolā 1. septembrī mācības uzsāka sešas pirmās klases. Pašlaik mācībām skolā pieteikušies 85 pirmklasnieki, bērnu pietiek triju klašu nokomplektēšanai. Lai varētu izveidot četras pirmās klases, nepieciešams 91 skolēns. Iespējams, ka līdz 1. septembrim šāds bērnu skaits pieņemsies. Sakarā ar to, ka skolēnu skaits samazinās, bērnudārzā «Pasaciņa» esošās klases tiek pārceltas uz 1. pamatskolu.

■ Tuvākajās dienās Preiļu 1. pamatskolas direktors Aldis Adamovičs kopā ar domubiedriem no Preiļiem dosies ceļojumā pa Ziemeļviedriju. Ceļojums notiks ar velosipēdiem. Grupas sastāvā ir arī rīdzinieki.

L.Rancāne

■ Sakarā ar pāreju uz kapitācijas modeļa ieviešanu veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanā un pašvaldības uzņēmuma «Livānu poliklinika» direktora darba apjoma samazināšanas rajona padome noteica, ka poliklinikas direktora amalgā jūlijā būs 200 latu mēnesī. Bet no 12 augusta amalgā tiks samazināta līdz 100 latiem mēnesī.

L.Kirillova

Cienījamie lasītāji! Lielāko rajona laikrakstu
«NOVADNIEKS» augustam
un pārējiem mēnešiem var pasūtīt
tikai līdz 25. jūlijam.

Nenokavējiet un palieciē kopā ar mums!

Abonēt ir izdevīgāk nekā pirkt kioskā!

cena Ls	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.
pērkot kioskā	2,24	6,72	13,44
abonējot	1,80	5,40	10,80
visizdevīgāk «NOVADNIEKU» abonēt visam gadam (-10%)	1,62	4,86	9,72

Laikraksts iznāk trīs reizes nedēļā!

Nacionālās ziņas

«Latvijas dzelzceļš»

samazinās vilcienu skaitu Akciju sabiedrība «Latvijas dzelzceļš» jau no 23. jūlija samazinās vairākas līnijās kursējošo pasažieru vilcienu skaitu.

Noslēgts personu izdošanas līgums ar Austrāliju

Pagājušajā piektdienā Rīgā Latvijas tieslietu ministre Ingrida Labucka un Austrālijas vēstnieks Stīvens Breidijis parakstīja Latvijas un Austrālijas līgumu, kas paredz kriminālvajāšanai, tiesāšanai vai soda izpildei otrā valstī meklētu personu izdošanu.

Jāpiebilst, ka pēc divu nedēļu darba Maskavas arhīvos ar vairāk nekā 700 lappušu plašu materiālu kļāstu šīs nedēļas sākumā Latvijā atgriezušies prokurore Laima Muceniece.

Saeima atceļ grozījumus Ceļu satiksmes likumā

Saeima ārkārtas sesijā 17. jūlijā atcēla pirms nepilna mēneša pieņemtus Ceļu satiksmes likuma grozījumus, kas pieļāva juridisko personu automašīnu izmantošanu ārpus Latvijas tikai ar īpašnieka notariāli apstiprinātu pilnvarojumu.

Saskaņā ar spēkā esošo kārtību, kas arī turpmāk tiks saglabāta, notariāli apstiprināts pilnvarojums nepieciešams tikai privātpersonu automobiļiem, ja tie dodas uz ārvalstīm bez īpašnieka.

Prezidentei nepaveicās Valmierā

Masu saziņas līdzekļos plaši informē par to, ka Valsts prezidentei Vairai Viķei-Freibergai, kad viņa ieradusies Valmierā uz Prezidentes balvas izcīņas sacensībām vieglatlētikā, viesnīcā ierādīts numurs bez gultas veļas, bet no rīta, kad prezidente devusies un vannasistabu, atklājies, ka nav arī siltā ūdens.

Kaķēns vizinās automašīnas motorā

«Rīgas Balss» raksta par kādu autovadītāju, kura pēc aptuveni desmit minūšu ilga pārbrauciena no Vecrīgas līdz savam mājām izdzirdusi izmisīgu naidīgu automašīnas motora nodaļijumu.

Sagatavoja L.Kirillova

Ceļu saimniecībā šogad kritiska situācija

Lidija Kirillova

Ko domā ceļinieki

Jūlija sākumā Autoceļu fondā no valsts budžeta nebija ieskaitīti 3,3 miljoni latu, kas bija plānoti. Valsts mērogā tas nemaz nelielas pārlietu milzīgs skaitlis.

Latvijas Ceļinieku asociācija tikās ar finansu ministru Gundaru Bērziņu, bet pēc Rīgas rajona ceļu aplūkošanas organizēja preses konferenci. Valstī pastāvošā likumdošana nosaka, ka brīdī, kad tiek pabeigti darbi, uzņēmējiem ir jāsamaksā pievienotās vērtības nodoklis.

Autoceļu fonds uzņēmējiem šobrīd ir parādā 2,2 miljonus latu. Līdz gada beigām summa varētu pieaugt pat līdz 3,5 miljoniem. Izrādās, ka uzņēmējiem ir vēl viena problēma — tie, kuri palikuši parādā, nedrīkst piedalīties jaunos konkursos un izsolēs par ceļu būvniecību.

Finansu ministrijas viedoklis

Situācija novērtēta kā ļoti smaga un pat kritiska. Autoceļu fonda izlietojums 1996. gadā bija 33 miljoni latu, 1997. gadā — 50 miljoni, 1998. gadā — 68 miljoni, 1999. gadā — 77 miljoni (reāli — 67 miljoni, jo 10 miljoni tika iemaksāti valsts pamatbudžetā kā subsidija).

Statistika

Latvijā no visiem asfaltētajiem ceļiem, kuru kopgarums ir 7964 kilometri, ļoti sliktā stāvoklī ir 884 kilometri, sliktā stāvoklī — 1461 kilometrs, labā stāvoklī — 1649 kilometri, bet par teicamiem var uzskatīt tikai 850 kilometrus.

Valstī sabrukuši apmēram 1289 kilometri asfaltēto ceļu, no tiem 98 kilometri atrodas uz galvenajiem ceļiem, 711 kilometri — uz pirmās šķiras ceļiem un 479 kilometri — uz otrās šķiras ceļiem.

montam bija jābūt galā līdz rudenim, taču pašlaik šķiet, ka arī turpmāk varēsim kratīties pa bedrēm. Ja nu vienīgi remontētājfirma ņems kredītu...

6. jūlijā Valsts autoceļu fonda konsultatīvā padome vienotās samazināt šāgada izdevumus valsts un pašvaldību autoceļu vajadzībām, kā arī dotācijas pasažieru autobusu pārvadājumiem. Līdzekļi tiks samazināti proporcionāli sagaidāmajam akcīzes nodokļa ieņēmumu samazinājumam.

Finansējuma samazinājuma dēļ autobusu pārvadātāji būs spiesti slēgt nerentabļākos autobusu maršrutus. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomē, jau ir notikušas sarunas par šo problēmu, un Jēkabpils autobusu parka vadība brīdinājusi, ka slēgs vairākus maršrutos Preiļu rajonā, kas dod vislielākos zaudējumus.

Satiksmes ministrs Anatolijs Gorbunovs presē solīja informēt par šo situāciju arī valdību un lūgt MK šī gada budžeta grozījumus paredzēt dotāciju pasažieru pārvadātājiem un autoceļu vajadzībām kopumā. Šim dotācijām ir jānosedz starpība starp valsts budžetā paredzēto un iekasēto degvielas akcīzes nosokļa summu. Un tas ir pamēram 8 līdz 9 miljoni latu. Puslīdz droši var paredzēt, ka nekādu dotāciju nebūs...

Par rajona autoceļu (ielu) fonda izlietojumu 1999. gadā

Table with columns: Pašvaldība, Mērķdotācija (lS), Plānots izlietot gadā (Ikdienas uzturēšana, Periodiskā uzturēšana), Izlietots gadā (Pārējie izdevumi, Kopā)

Preiļu rajona autoceļu (ielu) fonds 2000. gadam

Table with columns: Pašvaldība, Mērķdotācija (Ls)

■ Ceturtdienas intervija

Strēlnieki dabū, ko ļoti grib

Līvija Rancāne

— Pastāsti par šo godalgoto darbu un par savu literāro darbību kopumā.

— Latvijā bija izsludināts konkurss «Es redzu Latviju». Mana latviešu valodas skolotāja Rita Lustika no Preiļi 1. pamatskolas iesniedza manu vēl 9. klasē sagatavoto radošo darbu žurnālu nominācijā «Literārie žurnāli un avīzes». Rajona kārtā darbs tika atzīts par labāko un aizsūtīts uz Rīgu. Vasaras sākumā man piezvanīja un pateica, ka šajā nominācijā esmu saņēmusi galveno balvu un ka 1. jūlijā, kas iekrita dziesmu svētku laikā, jābrauc uz konkursa noslēgumu. Man paziņoja par galveno balvu un to, ka septembrī varēšu braukt uz Hannoveri apskatīt izstādi «EXPO 2000». Biju pārsteigta. Vērtēšanas komisija savu lēmumu pamatoja arī ar to, ka tas esot reāls, ka tik plaša apjoma darbu sagatavojis viens cilvēks, bet ne vesela grupa. Lappušu skaits bija tuvu simtam. Žurnālā bija mana dzeja un zīmējumi, darbs izpildīts datorsalikumā. Zīmējumi bija gan ieskenēti, gan arī kopēti, krāsaini un melnbalti. To visu izdarīju pati, bet literārajā ziņā ļoti daudz konsultēja skolotāja Rita Lustika.

Dzejoļus sāku rakstīt 5. klasē. Tie parādījās arī dažās avīzēs. Sāku piedalīties skolēnu literāro darbu konkursos, ieguvu godalgotas vietas un mani sāka uzaicināt uz radošajām nometnēm. Literārajās nometnēs «Aicinājums», kas notiek Saulkrastos, esmu piedalījusies jau divus gadus pēc kārtas, šovasar braukšu trešo reizi. Tās laikā var satikties ar rakstniekiem, dzejniekiem, un jaunieši, kas piedalās nometnē, ir ļoti savdabīgi. Var saprast un novērtēt, kā tava dzeja izskatās uz vispārējā fona. Ja kāds nokritizē, tas ir stimuls kaut ko pārmainīt, izlabot.

1998. gadā ar Kultūrkapitāla fonda un radio SWH studijas atbalstu tika izdota kasete «Glābiet dvēseles mūsu», un tajā bija apkopoti nometnes dalībnieku labākie dzejoļi mūsu pašu lasījumā. Kasetē bija ierakstīti desmit mani dzejoļi.

Mana dzeja ir arī jauno literātu kopīgi izdotajā grāmatā «21 no 21. gadu simteņa». Tajā ir 21 autora darbi. Preiļos notika grāmatas atvēršanas svētki.

— Kā top tavi dzejoļi? Kuras tēmas tev ir mīļākas?

— Mana dzeja visbiežāk ir par izjūtām saskarsmē ar cilvēkiem, pasauli. Kaut kas notiek, krājas emocijas, un, laikam ritot, pienāk brīdis, kad tās laužas uz papīra. Bet, ja tajā brīdī neuzrakstu, tas viss pazūd. Pašai patīk jauno autoru darbi, pašlaik aizraujos ar Jāņa Rambas dzejoļiem.

— Tev padodas gan literārā jaunrade, gan arī vizuālā māksla.

— Šajā mācību gadā piedalījos starptautiskajā zīmēšanas konkursā «DIVIC». Bija piedāvātas vairākas tēmas, izvēlējos «Jauns gadsimts». Latvijas mērogā bija iesūtīti 300 darbi, no tiem 166 nokļuva izstādē, bet 55, un mans to skaitā, atzīti par labākajiem. Tagad tie ir aizsūtīti uz Ķīnu. Ar gūašu biju uzzīmējusi abstraktu zīmējumu par to, kā es uztveru jauno laiku. Esmu vairākkārt piedalījusies zīmēšanas olimpiādēs un konkursos, un ieguvusi godalgotas vietas. Piedalījos žurnāla «Uguns galvas» konkursā par žurnāla vāka zīmējumu un uzvarēju. Katrā žurnāla numurā uz iekšējā vāka ir mans zīmējums.

— Tev ir universālas zināšanas, jo ar vienādiem panākumiem piedalies gan jaunrades konkursos, gan arī padodas tāda lielākoties nemilama lieta kā matemātika.

— Sākot no 5. klases, katru gadu piedalos matemātikas olimpiādēs. Šajā ziņā liela nozīme bija manai matemātikas skolotājai Annai Leonovai. 7. — 9. klasē piedalījos Latvijas Universitātes rīkotajos matemātikas konkursos un katru gadu ieguvu otro vietu. Mācījos neklātienē matemātikas skolā, risināju atsūtītos uzdevumus. Piedalījos matemātikas nometnēs «Mazā alfa».

9. klasē piedalījos bioloģijas olimpiādē, esmu piedalījusies arī fizikas, latviešu valodas un literatūras olimpiādēs. Dziedu skolas kori.

— Vai neliekas, ka slodze ir par lielu? Cik laika ik dienas tu ziedo mācībām?

— Protams, ir grūti. Bet, ja mērķtiecīgi nestrādāsi, neko nepadod. Ar to jāreķinās, ja grib kaut ko sasniegt. Tas, ko daru pašlaik, ir vajadzīgs, lai arī tālāk varētu iegūt labu izglītību. Man daudz palīdz tas, ka mana mamma strādā bērnu bibliotēkā un palīdz sameklēt vajadzīgo literatūru. Stundas skolā beidzas ap pulksten pieciem, pēc tam ir kora mēģinājumi, vai kādas nodarbības, gatavojoties olimpiādei. Ja otrā dienā ir paredzēta kāda ieskaite, mācības paņem četras piecas stundas. Dažreiz tiešām jūtos nogurusi. Tāpēc sestdienās labprāt aize-

ju uz diskotēkām, ballēm, koncertiem.

— Esi gadu mācījusies ģimnāzijā un droši vien ir par to izveidojies savs priekšstats, vari salīdzināt ar pamatskolu. Kāda tev šī skola liekas?

— Ģimnāzija ir progresīva skola. Ja cilvēks saprot, ka viņam to vajag, viņš ģimnāzijā var iegūt ļoti labu izglītību. Pamatskolā bija daudz vieglāk, vairāk jutāms kā bērni, kuriem skolotāji daudz palīdzēja. Ģimnāzijā jāmacās patstāvīgi, mūs uzskata par pieaugušiem.

— Kāda tu biji bērnībā? Es runājos arī ar tavu mammu, un viņa stāstīja, ka biji ļoti zinātkārs bērns. Divu gadu vecumā sāki iepazīt burtus, piecos gados lasīji.

— Biju nopietns, kluss, kautrīgs bērns. Mani tiešām viss interesēja. Daudz lasīju. Tagad neteiktu, ka šī nopietnība saglabājusies. Viens periods pamatskolas laikā bija tāds, ka aizrāvos ar kulināriju. Patīka pēc receptēm gatavot saldumus. Lai kam jau sanāca, jo ģimenei garšoja. Tagad tam neatliek laika.

— Tev ir arī māsa. Vai esi viņai autoritāte?

— Mana māsa Līga mācīsies 8. klasē. Arī viņai labi padodas mācības, piedalās olimpiādēs. Mums katrai ir savas draudzenes, un kopā vairāk esam tikai vasarās, kad dzīvojam laukos. Viņai ir daudzpusīgas intereses, un šajā ziņā Līga man, tā teikt, nepadodas. Kādreiz palīdzu mācīties.

— Mamma palīdz sameklēt lite-

Zane ir Preiļu meitene, kura par sevi saka, ka pēc horoskopa ir Strēlnieks un kā strēlniecinš arī jūtas — mērķtiecīgi, neatlaidīgi, spītīgi, aktīvi iet uz savu mērķi, un, ja kaut ko ļoti grib, to arī dabū. Par Preiļiem Zane saka, ka pilsēta ir mīļa, un lauku klusumā tajās reizēs, kad iznāk ciemoties pie vecmāmiņas, ātri sāk ilgoties pēc pilsētas ritma, sabiedrības, cilvēkiem, pēc tā, ka viss notiek, rada izjūtas. Vēl Zane saka, ka ir parasta meitene, bet varbūt sveši no malas tā nedomā. Vislabāk viņu pazīstot draugi. Zane uzskata, ka būt teicamnieci mācībās viņai nozīmē daudzas stundas pie mācību grāmatām un papildliteratūras, bet tajā pašā laikā zubritājas gods viņai gājis secen. Ja es neko citu nedarītu, kā tikai mācītos, tad varbūt gan, spriež Zane, bet man patīk diskotēkas un es bieži uz tām eju, patīk draugu bariņā parunāt par dzīvi, svinēt svētkus. Zane Krasnā Preiļu Valsts ģimnāzijā šoruden mācīsies 2.d kursā, un ar savu vidējo atzīmi ir ģimnāzijas audzēkņu saraksta pašā augšā. Ir pat tā, ka gandrīz visi skolotāji vēlas, lai Zane piedalītos viņu mācītā priekšmeta olimpiādēs, jo, kā rāda līdzšinējā pieredze, Zanei godalgotas vietas garantētas. Nākošes nodomus meitene pagaidām vēl neizpauž, un tie pa īstam nav arī noformējušies. Līdz galīgajai izvēlei vēl divi gadi.

Bet saskarsmē Zane ir vienkārša, atklāta, draudzīga meitene, un tāda viņa arī ieradās «Novadnieka» redakcijā, lai pastāstītu, kā dzīvo un mācās tādas gudras, talantīgas, aktīvas un neapšaubāmi simpātiskas jaunietes. Pēdējais lielākais panākums Zanes dzīvē — balva, ko viņa saņēma skolēnu dziesmu svētku laikā un tas ir ceļojums uz izstādi «EXPO 2000».

Zanei patīk arī fotografēt, un šī fotogrāfija tapusi šovasar Preiļu parkā. Filmīnā palikuši tikai daži kadri, un draudzene iemūžinājusi Zani.

ratūru, bet kā tevi ir iespaidojis tavs tētis?

— Tētis ir mēbeļu galdnieks, un mani panākumi vizuālajā mākslā, domāju, ir nākuši tāpēc, ka kopš bērnības redzēju, kā ar formām, materiāliem un krāsām strādā tētis. Mūsu mājā visas mēbeles ir tapušas ar tēta rokām.

— Kas tev patīk cilvēkos?

— Ja viņiem piemīt laba humora izjūta. Ir atklāti, brīvi kontaktējas, ir labestīgi. Tādi ar kuriem ir interesanti, ar kuriem reizēm var doties kādos piedzīvojumos.

— Pasaule ir laba vai ļauna?

— Tas ir atkarīgs no tā, kādu pasauli cilvēks spēj saskatīt, kā arī no cilvēkiem, kādus satiec.

***

Zane Krasnā

tā nemanāmi izdzīst zvaigznes un aprūkst vārdu ar ko sevi mierināt ik liesmā izdeg sāpes un tumsa apmulst baltā miglā es izdalītu saujām smilšu ziedus un lūgumus kas izšķīst lietū nenojausti sajūti un atnāc naktī cauri sapņiem lai varu tavai ēnai pieskarties

Cienījamie lasītāji! Lielāko rajona laikrakstu «NOVADNIEKS» augūstam un pārējiem mēnešiem var pasūtīt tikai līdz 25. jūlijam. Nenokavējiet un palieciet kopā ar mums!

Esiet sveicināti jūsmājās!

Meža ielokā, Galēnos

● No kreisās — Dzintra māsa Ināra, Dzintra Priževoite, Juris, priekšplānā Andris un Astrīda. Foto M. Rukosujevs.

Ginta Kraukle

Jūnija «jūsmājās» aizkavējās tādēļ, ka lasītāja, pie kuras gribējām ciemoties šoreiz kopā ar Galēnu pamatskolas skolēniem bija devusies uz skolēnu dziesmu un deju svētkiem Rīgā. Tā ir Dzintra Priževoite, Galēnu pamatskolas matemātikas skolotāja, kas nu uzņēmusies arī pamatskolas direktores pienākumus.

Dzintra Priževoite dzīvo Galēnu pagastā, pašā meža maliņā. Mēnešiem te vari dzīvot un nevienu dzīvu cilvēku neredzēsi, saka saimniece un aicina istabā. Tur priekšā arī saimnieks Juris un Dzintra māsa Ināra, kas atbraukusi ciemos no Rīgas. Abas māsas ir ļoti līdzīgas viena otrai, daudzi viņa neatšķir. Arī profesijas abām kopīgas — abas ir matemātikas skolotājas. Savukārt brālis Leons ir robežsargs. Dzintra nākusi no Daugavpils rajona Špoģiem, tur beigusi vidusskolu, mācījusies klasē ar matemātikas novirzienu. — Esmu konkrēts un loģisks cilvēks, nepatīk man gari raksti un runas, tāpēc arī matemātika ir tuva.

Abas ar māsu beigušas Daugavpils pedagogisko universitāti, mamma atbalstījusi meitu izglītību, lai gan bērņus audzinājusi viena, tētis nomira, kad Dzintrai bija tikai pieci gadi.

Savā mežmalas mājiņā Dzintra un Juris dzīvot pārcēlušies 1993. gadā. Tā ir Jura vectēva brāļa zeme, bet māju nācies pārbūvēt, ielikti jauni logi, nomainīta grīda, arī griesti skaisti lakotiem koka dēļiem apdarināti. Saimniecība pilnā mērā ir Dzintra vīra Jura ziņā. Kūti sešas govīs, četri jaunlopi, cūkas un sivēni. Piens nodošanai «Preiļu sieram», suķi gan pašu galdam. Ēkas ap māju ir saimnieka roku darbs, viņš garajās stundās, kad sieva un bērni pa skolu, vientuļš nejutās, darba pietiek i lietainās, i saulainās dienās. Gabaliņu tālāk dzīvo labi kaimiņi, ja vajag, palīdzēs. Savu reizi atkal Juris izlīdz.

Savukārt Dzintrai garas stundas aizrit Galēnu pamatskolā. Viņa tikko atgriezusies no skolēnu dziesmu un deju svētkiem, bijusi «par ganu» 3. — 4. klašu deju kolektīva dalībniekiem. Milzīgs notikums tas bija bērņiem, arī Dzintrai pārsteigums par mazo dejojāju centību un izturību. Ikdienā viņa sevi uzskata par stingru skolotāju, un tam

piekrīt arī māsa Ināra. Citādi strādāt nevar. Dzintra uzskata, ka ar bērņiem ir atradusi kontaktu, stundās var gan pajokot, gan aprunāties par dzīvi, bet tad atkal saņemties darbam. Laukos ir vieglāk, skolēnu vecāki pazīstami, katru var satikt personīgi, ne tā kā Rīgā, kur skolotājs nereti skolēnu vecākus pat nav redzējis. Šo mācību gadu Dzintra sāks jau kā Galēnu pamatskolas direktore. Ilgi domājusi, pieteikties uz izsludināto konkursu vai ne. Šaubījusies. Jautājusi vīram, vai viņa spētu šo darbu paveikt. Vīrs atbalstījis, kolēģi arī, tāpēc Dzintra piekritusi. Viņa labprāt stāsta par skolu, ir iedziļinājusies šajā darbā un zina atbildes uz visiem jautājumiem. Galēnos jaunieši ir zinātkāri, pārsvarā visi turpina mācības arī pēc pamatskolas beigšanas. Zēnu vidū populāra policijas kārtubnieka profesija, daudzi aiziet mācīties galdniecību. Pāris puīši mācības turpina Jaunaglonā. Galēnos jauniešu vidū populāra Preiļu Valsts ģimnāzija. Arī pirmklasnieku pietikšot, klases būs nokomplektētas, stāsta Dzintra Priževoite. Lauku skolas šajos laikos ir kā mazas zemnieku saimniecības, piemēram, Galēnu pamatskolas skolēni paši audzē kartupeļus. Pusdienām divus latus katram bērnam piešķir Galēnu pagasta padome. Šovasar skolā notiek pamatīgs remonts. Izremontēta virtuve, lielā zāle, arī kabineti.

Dzintra aizrautīgi stāsta par savu dzīvi un darbu, piedāvā mums kafiju, ielej arī sev. Saimnieks gan labāk iecienījis zāļu tējas. Kumelītes, piparmētras, māteres. Savukārt Dzintra nedzer zāļu tējas. Turpat istabā ir arī Andris un Astrīda, Dzintra bērni. Meita šogad mācīsies ceturrtajā, bet dēls otrajā klasē. Astrīdas stiprā puse tāpat kā mammai ir matemātika, viņa ar labiem panākumiem piedalījies olimpiādē rajonā. Dēls pārmantojis tēva izdarību, jau tagad prot visus lauku darbus. Dzintra ir apmierināta ar dzīvi Galēnos un mājiņā mežmalā ir kā savdabīga miera osta pēc sprgingtas darbadienas skolā. No rītiem pa ceļam uz darbu var pārdomāt skolas problēmas, bet, nākot atpakaļ, nesteidzīgi izdomāt, kas mājās padarāms, stāsta Dzintra. Priekšā vēl visa vasara, taču domās Dzintra jau ir skolā. Lai Jums izdodas, Dzintra!

Svītrainie briesmoņi — kolorado

Ziemeļamerikas vaboli *Leptinotarsa decemlineata*, kurai pašai un kuras kāpurim garšo nakteņu dzimtas augi, vispirms jau kartupeļi, Eiropā ievazāja 1874. gadā, līdz Latvijai tā nonāca kriemni vēlāk 1958. gadā. Pirmā vaboļu masveida invāzija Latvijā sākās 1964. gadā, bet gadu vēlāk Kurzemes jūrmalā novērotā aina precīzi atbilda Pumpura «Lāčplēša» modelim — kolorado vaboles tika izskalotas no jūras, kur tās bija nokļuvušas migrējot no Dienvidu kaimiņzemēm. Kopš tā laika vaboles Latvijā sastopamas vienmēr, un kartupeļu audzētāji tās nav spējuši iznīdēt. Tāpēc ne vienmēr var skaidri noteikt, vai pludmalē atrastās vaboles ir migrējušas no Dienvidiem vai augušas tepat.

No Viduseiropas vaboles līdz Latvijas var nokļūt, ja ir silts laiks un pietiekami spēcīgi rietumu vēji. Šogad šādi apstākļi vēl nav bijuši, tāpēc ir pamats domāt, ka pašlaik jūrmalā atrodamās vaboles ir «Latvijas prece», uzskata etomologs, Latvijas Dabas fonda biedrs Volde-mārs Spuņģis. Mērenās ziemās kolorado vaboļu kūniņas Latvijā sekmīgi pārziemo. Kolorado vaboles ir grūti izskauzamas, jo, tā kā tās nav vietējā suga, tām šeit tikpat kā nav dabisku ienaidnieku, atskaitot dažas plēsīgas blaktis un arī mārītes, kuras ēd kolorado vaboļu olas. Īstenie lapu graužēji ir mīkstie tārpeļi, kas spēj nopostīt lauku pat dienas laikā, aiz sevis atstājot vien kailus stublājus. Vaboļu iznīdēšanai lieto dažādus ķīmiskos preparātus, taču lielā daļā zemnieku saimniecību vēl arvien svītrinos briesmoņus lasa ar rokām.

Pēc preses materiāliem

Rudzātieši Staicelē gāž kalnus

Laiku no 7. līdz 9. jūlijam Rudzātu vidusskolas tūristu jaunākās un vecākās grupas komandas pavadīja Latvijas Jaunatnes sporta un tūrisma federācijas un Alojās sporta kluba rīkotajās Latvijas un Baltijas jaunatnes sporta tūrisma sacensībās Staicelē.

Šajā vietā tās bija pirmās tūrisma sacensības, kas vienlaikus bija pēdējais posms Latvijas jaunatnes tūrisma čempionātā, kur no desmit sacensību dis-

tancēm vērtēja sešas labākās.

Rudzātiešu jaunākā komanda — Zanda Vjakse, Evija un Dagnija Dolgais, Vija Sola, Vilmārs Vjakse, Aigars Lietavnieks, Normunds Trubens un Mārtiņš Sprīņģis — izcīnīja visaugstāko novērtējumu un ieguva pirmo vietu. Vecākā komanda palika ceturtajā vietā. Taču, runājot atsevišķi par sacensībām Staicelē, kurās piedalījās arī 7 komandas no Lietuvas, varam apsveikt jaunāko komandu, kā arī Lienī Pintāni ar iegūto otro vietu. Savukārt triju sacensību kopsummā individuāli Latvijas jaunatnes čempionātā

tūrisma tehnikā Aigars Lietavnieks un Evija Dolgais no jaunākā vecuma komandas izcīnīja trešo vietu.

Lai gan sacensību dienas bija ļoti aizņemtas visiem dalībniekiem, mūs paspēja savaldzināt Staiceles daba un burvīgā upe Salaca.

Ar to mums, Rudzātu tūristiem, sezona ir beigusies, jāsaka, ar labiem panākumiem. Atliek tikai cerēt, ka nākamā nebūs sliktāka.

Liene Pintāne,
Rudzātu vidusskolas tūriste

Kārtējais demonstrējums — augstražīgi zālāji

Antons Rancāns

Turpinās rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja (RLKB) aktivitātes semināru rīkošanā demonstrējumu saimniecībās, kārtējais ielānāts 25. jūlijā un notiks Galēnu pagasta zemnieku saimniecībā «Upmalas» un organizēts kopīgi ar firmu «Certa».

Pēc RLKB speciālistes Zitas Briškas iepazīstināšanas ar šī demonstrējuma būtību, saimniecības īpašnieki Ināra un Aldis Meikulāni stāstīs par savu pieredzi zālāju audzēšanā. Pēc tam firmas «Certa» speciālisti dos vērtējumu viņu demonstrējumiem. Semināra noslēgumā paredzēta zālāju lauku apskate un to salīdzinājums, dalībnieku debātes.

Šajā saimniecībā demonstrējumos iekļauti 1998. gadā iesētais vietējais

daudzgadīgo zāļu un āboliņa maisījums viena hektāra platībā, dāņu ganību maisījumi: pērn iesētais viens hektārs un šogad divi, 1998. gadā iesētā austrumu galega un viens hektārs šī gada kukurūzas.

RLKB speciāliste Z. Briška «Novadniekam» teica, ka šis seminārs noderīgs katram zemniekam, kuram kūti ir govīs un citi mājlopi. Sīkāk par to var uzzināt pa tālruni 22391.

NOVADNIEKS

Cienijamie lasītāji!
«Novadnieku» pārējiem mēnešiem varēsiet pasūtīt līdz 25. jūlijam pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem, bet tautas gudrība māca:
«Neatliec uz rītdienu to, ko var izdarīt šodien!»

